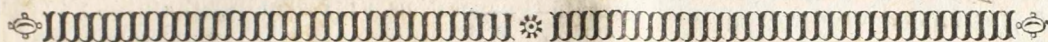

Erdélyi Híradó

Kedden, October 5-dikén $\left(\frac{10}{5}\right)$ 1830

Spanyolország—Nagybritannia—Frantziaország—Belgaország—Austria
Törökország—Magyarország—Hirdetés.

SPANYOLORSZÁG

Mádrid, sept. 2. — Nem olvas itt senki idegen Journálokat, a' politzia-Intendanson kívül, úgy hogy mi egy-általában nem tudjuk, mi történik Európában. Az apostoli újságaragóknak nagyon szabad kezek van; az egész Európa' Hatalmait pántzélba öltöztetik Frantziaország ellen 's X-dik Károlyt, ismét a' kir-székbe ültetik; 's azt állítják, hogy Anglia nem esméri-meg a' Frantzia Köztársaság' Királyt. Lajos-Filepet régen agyon lötték már ezek a' vitézek.

* A' bayonnei Al-Prefektus bosszankodván hogy a' számkivetett Spanyolok annyira össze-gyülekeznek a' megyéjében, 's lázzadást okozhatnának; parantsolatot kért a' Ministeriumtól, hogy azokat az ország' belsejébe küldhesse. A' parantsolat elérkezett a' telegraphon; de, se a' rendes katonaság, se a' nemzeti-gárda nem veszi magára ezt az ortzáltan parantsolatot, mellyet a' Ministerium kéntelen volt adni, ne-hogy gyanúba essen Spanyolország előtt. A' nemzeti gárda ellenben, össze gyűlt sept. 6-dikán, hogy azon szerentsélen Spanyoloknak gyűjteményt tsináljon.

NAGYBRITANNIA

A' Courier ezt mondja: "Talán nem eshetne ezen pillantathan rosszabb dolog, a' nép-peéség nagyobbítására Frantziaor-

szágban, mintha valamelyik európai nagy Hatalom nem akarná az újj Fejedelmet megesmérni: mert a' continens' nyugodalmára éppen oly' fontos, valamint Frantziaország' tsendességére, hogy egy belső háború' elkezdésére semmi szín ne adódjon. Úgy gondoljuk, hogy azon férfiak, kik most ott az ügyekhajokat vezetik, állhatatosan elvégezték a' nemzetet igasságosan vezérelni, és megtartóztatni magokat, más státusok' dolgaiba illetlen avatkozástól. Így lesz az, hogy Európa Fejedelmei nem fognak késni helybe-bagyassokat és segedelmeiket nyújtani a' britannus Kabinét' nemes példa-adására.

* A' Hamburger Correspondentben sept. 3-dikán, van egy igen fontos magános levél Londonból: "Nem lehet tagadni, hogy a' mostani Első Minister' politikája egyedül a' környületekhez szabja magát. Nem lehet tagadni, hogy a' Hertzeg részesült volna a' frantziaországi elébbi kormányzásban: de ellenben, a' részre-nemhajló História, meg fogja vallani azt is, hogy ő Európát és az európai civilisatiót, nagy és által-láthatatlan gonosz' veszedelmeztesététől szabadította-meg. Ez a' veszedelem abból áll, hogy nem-régiben egy státusember, egy északi Hatalom' Ministérének 's azután az itteni és egy más észak-német Kabinétnak is, azt az elmerajzot

terjesztette elejébe, hogy az európai fő-Hatalmak gyűjtenének Congresset a francia ügyekbajok felett, Berlinben. Ezen planumot, meghatározva lehányta nyakáról a' Hertzeg, és segítségére volt neki ebben ugyanazon Udvar' bóltessége, melynek szemei előtt ez a' Congress tartatott volna; melynek tsupa képzete, akarat ellen is, eszünkbe juttatja a' pilniti össze-találkozást. Az utól érdeklött udvartól ide érkezett Kurír, tett is valamit abban, hogy a' mi' részünkről következett meg-esmérése a' frantziaországi dolgoknak, annyival-inkább siettetett.

A' Sun is mond valamit a' Talleyrand Hg. Követté-választatásáról. Talleyrand, nem egy változáson élt már keresztül, s ment által fájdalom nélkül a' revolutiók' próba-tüzein, mellyek az ő' rettentő' út-jaikban sok milliókat semmivé tettek. Szövevényesebb egybeköttetések között is állott már ő' elő, mint a' millyen e' mostani; és sok versengő haszonérdekléseket megengeszteltet ő' ha akarja, mert nints ember, a' ki az emberi természetet jobban esmerné mint ő', s esméretesebb volna az európai politikával. A' mi a' patriotismussát illeti; meg kell gondolni, hogy már 15 országlósékeknek eskütt ő' hívséget egymás után.

FRANTZIAORSZÁG

A' Nationál írja, egy algieri magános levélből aug. 26-dikáról: "A' tengeri és földi erő, óhajtvá várják ide Clausel Generált. Nints párja az itteni rendetlenségnek. Orán' és Bona' oda-hagyását, senkise haggya-helybe; a' mi' katonaságunk' vissza-vonulása, elóltotta a' Beduinok előtt győzödelmeinket. A' titteri-i Bei, a' mi' vasallusunk, algieri Dey titulust vett magára. Az ő' ortzálan levelének, melylyet a' Fő-Generálnak küldött, ez az értelme: "Vettem a' leveledet. Azt mondom neked, hogy mennék kozzad, vagy kül-

deném hozzád a' legidősebb sija'nnal, hogy együtt az ország' ügyétbaját igazítanó'k-el. Nem hiszek többé a' te' szavadnak, s elkerülöm a' tört, melybe engem' keríteni akarsz. Hogy hidjek én neked? Azt ígérted nekem, hogy a' szeméjje'ket és a' tulajdont, tekintelben tartod, s mindent elveszel. Az algieri Dey, által adta neked városát és az Igazgatóság' kintsét; te, és a' tiéid, semmit sem tekintettek. A' kints a' mit elraboltál, nem a' Dey-jé a' ki elfutott; a' mi' izzadságunk' és bátorságunk' gyümöltse az. Husseinnek, tsak evés és alvás volt a' gondja, mi voltunk a' vi-jaskodók. Sajnálom az ő' és báza' esetét: a' te' hitszegésed annak oka. Kivánnál engem látni és velem szállani; ne félj, megtalálalak téged Aarasnál (Harats?), az én 200 ezer Barbarusaimmal. Ott szólhatunk mindenről, a' miről tsak akarsz, ott akarok neked felelni. Futsz töllem mint a' kietlenség' szele előtt a' por: de, meg foglak találni, veled megvívni és téged megverni. Mindenről hűró az Isten, a' jön valamint a' rosszon!"

Ezzel a' fegyverrel övedzi-fel az Arabok' Vezére a' földnépét; fel is nyílt a' Beduinok' szeme, s a' legfelső fogra hágott vakmerőségjek. Az előrjeinkhez 100 lépésnyire már, nem bátorságos az ember. Most negyed-napja, Fraicheville Obestert, 600 lépésnyire a' Babazun kapu előtt darabolták-fel; megesmerték bólt testét, ám-bár a' feje nem volt ott. Egy éjj sem múlik-el gyilkosság nélkül az elő-álláson. A' katonák felettébb mérgelődnek Bourmont Úrra. Két regiment, egynehány ágyúval, eszére-hozná ezen nyomorúlt Beduinokat. Két elsőjje'edt máltai hajó, tsak azzal menekedett-meg mostanában, hogy Anglia' védelmére útalt: ez az a' betsület, a' melylyet mi ezen barbarusoknál szerzettünk.

* A' Chartresi Püspök, sept. 4 és 5-dike között éjjel, a' notredame templom

előtt álló keresztjét a' missionak, elvitette onnan. — A' Moniteur hirdeti ki a' Troyes-i Püspöknek egy Pásztori írását, melyben ő, Megyéje' híveit engedelemre inti a' törvény eránt, 's útasítja a' nemzetigárda' zászlója' mottojára: — Szabadság és köz-rendtartás. "Hát, nem vagyunk-e mi mind atyafiak? úgymond, nem vagyunk-e mind Frantziák? Az egész Európa miránk néz, álmélkodó szemekkel, 's mozgani láttzik azon tsuda' következéseit látni, a' mi közepettünk történt. Mutassuk-meg neki, hogy, ha a' szabadságot akarjuk, mi azt, minden embernek akarjuk, és hogy, ha mi azt meg tudtuk bátran nyerni; hasznát-venni is okosan tudjuk."

* A' Semaphore (marseillei Journál) szerint, Antibesből, aug. 31-dikéről, azt írják, hogy két görög szállítóhajón 11 millió frankot hoztak volna Nizza-ba; a' párisi gen. Lieferantok' embere Chappon Úr' volt a' pénz' gondviselője, és Carlon Bankos Úrnál rakatta azt le. A' frantzia kereskedők, mind úgy vélekednek, hogy ez a' pénz a' Bourmont Úr' számára volna letéve, 'sat. — és úgy gyanakodnak, hogy Londonba, Triestbe, Livornoba, Genuába, Hollandba sok efféle lopott pénzt vittek volna széjjel; mellyeknek már most, Frantziaország, tsak a' nyomát fogja uthetni.

* A' sept. 11-dikei National (Journal) ezt mondja: "A' legutól érkezett paketchoz Brasiliából meg hozta a' Terceirán álló Regenség által javasolt rendszabások helybe-hagyását D. Pedro Tsászártól, a' konstitutzios Chárta' újra-felállítása, és a' Dona Maria Királyné' felemeltetése-felől a' portugalli fejedelmiszékre. — Jegyezzük-meg, hogy, vagy ez nem való, vagy pedig, a' volt hazugság, hogy D. Pedro megesmérte volna D. Miguelt Portugallia' Királyának lenni, ilyen 's ilyen feltételek alatt: mert e' mostani frantzia revo-

lúció, nem lehet D. Pedronak e' mostani Végzésére indító-ok, mivel' ezen frantziaországi újj fordulásra, nem érkezhetik e' lébb level Brasiliából, november' végénél.

Algier, aug. 26. — Az ország' belső-jéből jövő tudósítások, kedvezőbbek már most. A' titteri-i Bei' fejét elvagták egy lázadásban, melynek a' Kabylek hasznát-vették, hogy az ő' felekezeteit, a' szolgálatjában maradt Törököket, kiírtsák: ismét kezd a' járás-kelés rábizhatóbb lenni az Arabsokkal. A' seregensétlen bonai lakosok, még is viaskodnak a' Kabylek ellen: barbarusság lenne, ezeket az emberséges embereket sárban hagyni. Ha a' tartományt meg akarjuk tartani, szükséges a' tételnek hasznát-venni, hogy hódolatásunk bizonyos legyen.

* Nagyon elhibáznók a' dolgot, ha a' most alkalmasint mindenfelé uralkodó nyavaja által a' históriai hasonlatosságok szerint hagynók magunkat elvezettetni, a' mozgásokat, mellyek Európa' egész nyugotján történnek, valami régibb mértékhez szabnók. Ezek a' mozgások, más, igen újj természetűek, más következései, más behatásai lesznek azoknak, eszközöket is másokat kívánnak azok, a' rajtok uralkodhatásra. A' rétség' példái kifogytak a' világból. A' pallérozódásnak nagy fogára lépett a' világ, mikor némely részünk tsak az alsó fogra is bal-lábát tette; és ha azon Státusok, mellyek ebben a' formálódásban még jobban hátra-maradtak, 's az újjat is a' régi mód szerint akarnák megítélni 's akartak vele banni; úgy, éppen az által szereznének magoknak hátramaradást és veszteséget. Százban lehet I ellen fogadni, hogy Frantziaországban a' törvényes szabadság' alapottja, meg fogja magát erősíteni, akarmiféle megzavarodás' és hintálódások mozgattják is még azt. Semmi belső vagy külső ellenmozgás nem akadályozhatja azt többé, hogy Frantziaor-

szág, minden további kikötés nélkül, az ő tiszta által-lépését a' közép-idei Státus-systemából, az újabb idő' státus-systemájába, Angliá' és Északamerika' előlépéséhez szabva, végre-hajtsa. Kiallotta Frantziaország a' próbát. Anarchiába zuhintották azt, a' konstitúziós mérséklet, győzött. Caesárt adtak annak; a' konstitúziós polgárság, győzött. Vissza-adták neki a' régi despota udvart; a' konstitúziós szabadság, győzött. Szörnyeteg adósságok, belső háború, ellenséges betapások szét-szaggatták azt; polgárjainak munkássága által, ismét helyt-áll az, virágzóbban és hatalmasabban, mint valaha. Akarmelyik próbára tennék-ki a' régiék közül ezt a' nagy nemzetet újjontan; mindeniket újjra ki fogja az állani, és, kétségekívül könnyebben mint először. A' frantzia nép' értelmi hajlandósága, karaktere, akarattja és okossága, maga-eszmélődése, általhat, magaesmérete, keresztül ment minden tisztáló-tűzön. Ez a' szoros maga-meghatározás, eggyesülve ezen megpróbált okossággal és tapasztalással a' contrarevolúciónak és anarchiának minden iparkodása és tsalfasága ellen, meggyőzhetetlen akadályt szolgáltat, 's eggyeszmind feszesen nyugvó fészket ver magának egy hosszú békességre a' győzödelem után, és a' civilizációnak megmérhetetlen felemelkedésére. Minden veszedelem, a' mit Frantziaország szenvedhetne, vagy szomszédjaira vihetne, ezekben állhatna: 1) A n a r c h i a. A' lebuktatott ultrák, a' Gazettek, Quotidiennek, vakmerő elő-állással idéznek ára fel; azon reménységgel, hogy az, Frantziországot annyira megrontja, hogy egy új szent szövetség végre, mint 1814-ben, a' Bourbonoknak új restauratió eszközöl-ki. Más oldalról, vannak, kétségekívül, indulatós, betsületvadászó és ragadozó emberek is Frantziaországban,

kik zavarosban szeretnének halászni, és egynehány megtestesült republikánusok, kik a' fejtelenségben tsak eszközt látnak a' democratiára. Lehetne tehát képzelni azt az esetet is, hogy kívülről ellenséges megtámadások, vagy az uralkodó mérséklett felekezet oktalansága belőlről, legalább mulandólag, anarchica állapotot szerelnének. Hanem, a' törvénytelen indulatosságok, tsak pillantatig tartó erővel bírnak. Minden feltüzelődés' természete, az, hogy azok nem soká tartanak, 's ízibe helyt-adnak a' józanságnak; és hasznát érdeklí a' frantziák' sokkal nagyobb többségének, hogy a' törvényes állapotba vissza lépjen. Az a' számtalan sereg, jobbagság' bilintséből kiszabadult és honytalan Lazaronik, úgymond az író, kik az első revolúciónban oly' nagy szakmáyt viseltek, nintsenek többé. A' Frantzia, tulajdont nyert azólta; a' nemesség és Nép, a' gazdag és szegény közötti nagy bézag, megtöltetett egy, a' lakosságnak, mértékletes vagy jónak legnagyobb részét tevő közép-sátus által; melynek haszna a' béke és polgári életmódjának 's eszmivének tsendes folytatása. Ehhez jönn a' tapasztalás, a' politikai értelem, 's a' nagy ügyesség a' sokasággal-bánásban; mely környületek mind eggyütt véve, az anarchia-felekezetnek semmi jót nem ígérnek. — 2) A' contrarevolúció, kívülről (a' belső, külső nélkül, lehetetlen), felfegyverkezett Európa' belé-avatkozása. Nem esik ez feltétel nélkül. Nem tartjuk mi azt addig hihetőnek, valamig Frantziaország a' szomszéd tartományok' tsendességét meg nem háborította. Ha Frantziaország ezen hibába esik; úgy az ára következő háború, akarminémü változásokon menne a' keresztül, mindég-tsak tovább-halaszthatná a' konstitúziós szabagság' véggyözödelmét Frantziaországban; de, nem semmisíthetné azt meg. Újj Napoleonról,

em lehet mostanában szó, még-inkább em pedig gyökerestől-kiirtásról; a' mint z, egy-időben ama' szerentsélen Braun-schweig Hg. manifestumában (a' Rajna-partján) fenyegetve megígértetett. Győ-ődelemmel fog Frantziaország mindég a' szabadság' igazi közép-mértékére vissza-s, még-is meggyőzette, mindég épen oly' bizonyosan a' reá nyomott terület felemelve, azon törvényes szabadság' ellő-közepéig elő-nyomulni. A' kime-netel, mindég egy amenderozott (meg-obbított) Anglia fog maradni, a' feszesföld' (continenens) közepette. De ezen esetben, még-nyomosabb lenne Frantziaország, mint-sem Anglia volt.

A' Constitutionnel azt mondja, hogy a' spanyol Király' parantsolatja a' 5-szi-nű zászló' behotsátása eránt, így szól: "Ö-Fge. meghatározta, hogy ez-úttal, utó-bi rendelésig, türjék-el a' 5-szi-nű zászlót a' spanyol kikötőkbe jöv' frantziaor-szági hajókon. — Midőn Talleyrand Hg. a' Pairkamarában az újj esküt letette, a' Kollégáihoz fordúlt ezen szóval: Ez a' 13-dik eskü, mellyet mint hívség-esküt le-teszek; reménylem e' lessz az utolsó.

* Toulon, sept. 6. — Az áng. fregat-te, Madagascar' Tisztjei, frantzia kokar-de-al járnak nállunk. Ezen hajó' vezére a' frantzia zászlót húzta-fel hajója' nagy árbottza hegyire; az alatt pedig a' hajó-canyát-igazgató frantzia lineahajó az áng. zászlót húzta-fel. A' Frantziák' Királlya' királyiszékbe-jutása' innepét tartották itt tegnap. Minden ház 3 színnel vólt felé-kesítve. Délben nagy katonamustra vólt; mellyen az áng. fregatte' Commandánsa és a' Stábja is jelen vólt. Este, nagy ki-világosítás vólt: az úttzákon mindenütt a' marseille-it és a' párisi marsot fútták."

A' frantzia határról, sept. 15. — Ha

Holland és Belgium a' Kamarákban és Kormányozásban különvalva, ugyanazon dynastia alatt maradnak, ez még, nem egyéb egy olyan eset' követésénél, a' millyet Svédnek Norvégiához álló szer-kezetében és Austria's Magyarország kö-zött, élő-képben találunk. Más példákat is eleget lehetne felhozni. Az efféle dolgok mindenkor a' környületektől függenek. Frantziaország, ki az egység' lelkét és e-rejét megesmérte, a' világért-sem kívánna széjjel-szakadozni. De, kevés nemzet is van mely nyelvére, erköltsére, vallására-néz-ve olyan grádusban olvadhatna egygé, mint ez. Belgium és Hollandia, valamint a' nem-vérontások nélkül egyesült Hel-vetzia — nyelvében, vallásában, szokásá-ban, esztendőszázak-ólta különböznek egymástól, és semmi-sints, a' mi őket egy-gyüvé köthetné, a' dynastián kívül. Mi hát ezeknek szükségesebb az elválásnál; de, nem olyan könnyen megyen mint egy juhnyáj széjjel-bányása.

A' Moniteur ezt mondja: "Egy Jour-nal azt hirdeti, hogy Lafayette Generál-nak hatalmat adtak egy millió mozgó nem-zeti-gárda' felállítására. Nem lehet a' nem-zeti-gárda' mozgásba-indításáról szó. Ad-dig, míg egy újj törvényt szereznének, organisálja az maga magát az 1791-dik esztendei törvény szerént.

Páris, sept. 7. — A' mi' nemes re-volúciónk, nemtelen következéseket ha-gyott maga után. A' munkások leginkább azok, a' kik a' dolgok' fekvését teljessé-ggel nem esmerik. Páris ugyan, tökéllete-sen tsendes; de Rouen-ban annál-zava-rosabb vólt tegnap-előtt. Az ottani mun-kások egyszerre mind fellázzadtak, aka-dék-gákat raktak; a' nemzeti-gárdának együtt kellett fogni a' dolgot a' rendes ka-tonasággal's a' lázzadókkal meg kellett ne-kik-ütközniek. Elesett 15 dolgos, megse-bessedett 40-nél több: nemzeti-gárdista

is megholt kettő. A' lázzasztók követ, bot-
tal, némellyek lántsával is voltak felké-
szülve. Nints még vége a' lázzadásnak.

* A' Journal des Debats azt mondja,
hogy a' Talleyrand Htzeq. Követségével,
mind Anglia, mind Frantziaország na-
gyon megelégszik: mert önalla hívebb
képviselője a' mi' időszakunk' politikai és
philosophiai ideáinak, tsak egy sints; az
első európai diplomaticus' hira megyen
ő előtte Angliába. A' tsászári országlás,
valamint a' restauratio kéttser, mind meg-
viratták az ő elmellőztetését, Úgy jártak
vele, mint hajdan az austriaivá lett Eu-
geniussal.

Tortoni-nál, egy híres kávéházban, Pá-
risban, egy Anglus ilyen fogadásokat tett-
fel: "Ha a' Népkövetek' Kamarája felbom-
lik, azt ígérem hogy 221 guineet felte-
szek, ugyan-annyi ellen-tételre. Minden
Követnél a' 221 közzül, a' kiket újra vá-
lasztanak, elvehet az én ellenkezőm 1 gui-
neet, az én tételéből; minden új ve-
szek egyet el az ő tételéből, minden új
névnel, mely a' Kamarába választatik, és
fogadok még 221 guineeben, hogy én, az el-
ső fogadásban, legalább 100 guineet fogok
nyerni. — Eynard Úr vissza jött az ezelőtt
egynehány nappal, a' Pyréneum-hegyek'
allján fekvő Fördőkbe tett útjából, Párisba.

BELGAORSZÁG

Egy lüttichi Journál azt írja sept. 7-
dikén, hogy a' Minister-tanáts egy aka-
rattal azt nyilatkoztatta-ki hogy a' státus
két-felé váljon: ámbár a' törvény sokkal
külömbözőbb útját rendeli az, az efféle
nagy változásnak.

Haagból ezt írja egy, kéttseggkívül hol-
landus, nem pedig belga felekezetű: "A'
Van Maanen' kilépését minden ember saj-
nálja. Harmintzöt esztendeig viselte ő
tsaknem foljvást a' legelső hivatalokat, és
egésszen vagyontalan állapotba lép-ki:
mert, nem-hogy szaporította volna a' ma-

gaét, hanem, minden szolgálat-eszten-
dejében töldogatta költséget sajátjával, és
számtalan ellenségeisemmi motsokkal nem
vádolhatták az ő magános életét. Hogy
sok politikus-intselkedőkre, megútálással
nézett lefelé, 's érezvén a' maga' betsit,
talán nem igen tisztelte azokat; ezt neki,
se hazája, se a' Maradék nem fogja hi-
bául venni.

Az Arnheemsche Courant így beszéll:
"A' lázzasztók követelik az ország' két-
felé választását. Kik azok, a' kik ezt a' ketté-
választást akarják? Belgaország? — Nem!
Egynehány lázzasztó polgár Brüsselből és
Lüttichből, 7 tagjával a' Gen. Staaten-
nek; kik között az az útálatos Celles is
van... Fegyverre! Földhöz a' rebelliges-
ket: a' rebelligesvér, nem polgárvér! — Ez
az a' nyelv, a' mint az minden szívből
Hollandban, Geldernben, Frieslandban,
Gröningenben, Urrechtben, Északbra-
bantban, és a' Flamandok között nagyobb
részenél hangzik. Ha a' rebelliges' szavát
meghallgatnák, mivel' egynehány árulók,
egy Hoogvorst, egy Celles, egy Secus,
egy Brouckère, az általok felingerlett nép-
salakkal együtt, oly' ortzátlanok voltak,
hogy Quatrebras' és Waterloo' heróssai-
val méltatlanul bántak? — Az ámszterdá-
mi Algemeene Handelsblad-sem beszéll
betsületesebben: "Ha Ligne Hget. és más
efféle nagy gazembersket (schurken) a-
gyon löttek volna, hirtelenebben vége lett
volna a' zenebonának. Nem merték Na-
poleon ellen, tsak ki is nyitni a' szájo-
kat, vas-vesszővel kell az ijjen embere-
ket igazgatni. 'S másnap', ugyan a' Cou-
ránt, ezt mondja: "Azt halljuk, hogy a'
város' első lakosai, egylélekkel fognak be-
adni egy adreset, hogy azt a' nagyon ó-
hajtott elválást hajtatná végre.

A' Gazette des Pays-Bas ezt mondja:
"Egynehány frantzia Journál, kedvet tsi-
nált magának abból, hogy az Oranje Printz'

Brüsszelbe-menetelét illetlen módon ad-
ák-elő. Nem csak nagy bátorság volt pe-
ig ez a' Printz' részéről, hanem, hőszi
selekedet. Kevéssel elébb a' Printz' be-
ovaglásánál, azt mondja neki egy valódi
bizodalmas jó-akarója: "Nem mulatha-
om-el kir. Mssgodnak nyilván kimondani,
ogy élete' veszedelmeztetésével mehet vé-
gig egy nagy sereg nép között, mely u-
gyan gyűlöléssel néz minden gonosz gon-
dolatot; de a' mely azt nem távoztat-
tatja-el, ha talán valami jöttment oly-
yat követne-el." — "Mindegy, felel a'
Printz, meggyőződtem felőlle, hogy a'
Király', a' haza' és Brüsszel városa' haszon-
érdeklései kívánják, hogy oda bemennjek;
a' ti' póláraitok egyenességére bízom ma-
gamat."

AUSTRIA

Béts, sept. 28. — O ts. k. Felsője
méltóztatott a' Fels. Magyar Udvari Can-
celláriánál Gróf Dessoöffy Aurel; Gróf
Almássy Móritz, és Gróf Apponyi Gyögy
Uratat betsületbeli Udvari Concipisták
ká kegyelmesen kinevezni.

TÖRÖKORSZÁG

Esmerjünk török hitet 's tavaj-civi-
lizált nemzetet. — Belgrádból írják a' Jour-
náló aug. 27-dikéről, szószerént: "Mine-
kutánna az albaniai dolgok-felől sok ide-
ig nem hallottunk, most közlik velünk
az itt következőket. A' Nagyvezir Bitog-
liába érkezvén, Kurirokat küldött min-
den albanus Főkhöz azon előadással, hogy
az ő' Urától rá van bízva, hogy az Al-
banusok' panasszait értsé-meg, és tege-
yelet igasságos kívánságaiknak: minek-
okaért őket meghívja, hogy Bitogliában
szeméjjesen jelenjenek-meg. Nagy rész-
szek mindjárt elindult, mégpedig vigyá-
zat-okaért, 5000 ember kísérelével Bito-
glia-felé, — szánakozásra-méltó oktala-
nok! — Megérkezvén ezen város előtt, a'
Nagyvezérnek egy küldöttsége fogadta-

el őket; a' Vezéreket a' városba meghí-
ván, megengedődött nekik, hogy kísé-
rőik a' város előtt táborozzanak. Egy köz-
épületben várta a' Nagyvezir őket audi-
entziára, 's megmondotta nekik, minek-
utánna kívánt fizetések, 50,000 zats-
kót vagy 15 millió török piastert felad-
tak, hogy ámbár a' Portának e' mostani
fogyatkozásaiban igen nehezen esik; mind-
azáltal gondoskodni fognak az ő' kielégi-
tésekről, tsak mulassanak egy ideig Bi-
togliában, míg a' pénz, mely útban van,
megérkezik. Azomban, egynehány Fő-
Tisztnek, kiknek gyanúskodásaitól tar-
tott, jó summákat osztott-ki ajándékban.
Igy, bizonyosokká tétetve, 4 nap vára-
koztak már az Albanusok, midőn a' Nagy-
vezir nekik azt izeni, hogy az ő' 15 e-
zer ember rendes katonaságán mustrát a-
kar tartani, melynek nézésére őket meg-
hívja. Minden legkissebb gyanú nélkül meg-
határozzák, hogy meg fognak jelenni; és
az egész Kapitányság, elmentek, tsak mint-
egy 400 kíséreléssel együtt, a' kimutatott
mezőre, a' hol őket a' Nagyvezir bará-
tságon fogadta; egy-ideig, nézték a'
katonaság' különböző neki-rohanásait (e-
volutióit). De, egyszerre körül-fogják ö-
ket a' török seregek, és azonnal ledara-
bolják azokat a' pokolra való hitetlenek,
együl-egyig, kegyelem nélkül. Vége lé-
ven ezen borzasztó vérontásnak, megtá-
modták azok a' civilizált jó lelkű keresz-
tények' kedves barátjai, a' város' túlsó
oldala mellett táborozó Albanus kísérelő
sereget is, ugyantsak a' Resid' parantsol-
tajára; kik nyomon megszaladtak ugyan;
de már akkor elfoglaltatta a' Nagyvezir
a' hágókat Albania-felé, úgy hogy ke-
vésnek lehetett a' futók közzül a' halál-
tól megmenekedni.

MAGYARORSZÁG

Poşony, sept. 25. — Minekutánna
a' Ts. Státusok és Rendek tanácskozásai-

ban a' Királyi Propositionók első Pontja, t. i. a' Fels. Koronaörökös Ő ts. k. Fő-Hertzege' megkoronáztatása felett annyira mentek, hogy azokat Őfelségének szokott Repraesentatio vagy is Felírás formában eleibe lehetett terjeszteni, és ez tegnap Elegyes Országos Ülésben a' szokott mód szerént le is petsételtetett, és Ő Felségéhez felküldetett; arra a' Királyi Resolutio még az nap leadatott, és ehé képest estveli hét órakor a' bévett szokás szerént, Elegyes Országos Ülésben fel is olvastatott.

Nehéz volna lefesteni, mennyire meghatotta ezen Resolutio a' szíveket, s mely elragadtatással fogadták azt az Ország minden Rendei, leírhatatlanok azok az öröm ömledések, melyek a' felolvasottatik zikkejeknek hallására, nőttön növe többször hangos zúgással félbe szakasztatták a' felolvasást, és végre az Őlést egy szívvel-szájjal kiáltott Eljen Eljen harsogással rekeszték-be. A' mai Ülésben, mely ezen Királyi Resolutio következtében tartatott, ebbéli kérelmeket nyilatkoztatták ki a' Ts. Státusok és Rendei, hogy Ő Felségétől nyerhetnék meg, és a' Thronus előtt fejezhetnék ki általjában a' Státusok azon való háláadó érzéseket és fiúi szereteteket. Ő Felsége megengedte ezen érzékeny kérelmet s a' Rendei mindjárt az Ülés után elfogadta. Ez valóban Királyi felséges nap vala! Az egész történet igaz pátriárkai egység bélyege. vala a' Thronus és a' nép, az Országló és a' Nemzet között, mely mind a' Hertzeg Primásnak a' Státusok nevében tartott beszédéből mind a' Felséges Királynak beszédéből nyilván kitetszett.

PÓTLÁS ALGÍRBŐL

A' Fővezér az Algieriához a' következő nyilatkoztatást hotsátotta: "Algier-Ország lakosai! A' frantziák' hatalmas Királya I Lajos Filep a' táborban, mely

ezen országot és annak tartományait elfoglalva tartja, a' Fővezérseget nekem adta. A' Királynak tzelja nem egyéb mint a' kemény és megalatonyító járom alól fegyvereink által kivett népek' bődögságát örökre batorságba helyeztetni, a' meny nyiben mi' az igasság' és törvény' uraságát megfundáljuk, minden jámborokat oltalmazunk, és a' gonoszokat akarmely felekezethölvalók légyenek, szoros keménységgel megfenyítjük. Rosszakarók, a' Characternek ártalmas hírt hintegettek-el, a' lakosok' egy bizonyos részének (a' Sidóknak) igasságtalan pártolásával vádolván bennünket. Ne halgassatok ezen hívtelen sugallásokra! Én mindennek batorságot és oltalmat ígérek, de megvárom a' tökéletes bizodalmat töletek és a' segítséget a' rend' és tsendesség' uralkodásának megfundálására.—Algier Ország' lakosai! A' ti' vallástok és szokásaitok betsületben fognak tartatni. Minden ti' törvényes kereseteitekre igasságot fogok szolgáltatni. Arra tartok számot, hogy nekem a' ti' magatok viseletét tsak ditsérem kell, és soha kéntelen nem léztek tinéktek megmutatni, hogy sem a' Fő városban sem annak kivüle senki büntetlen zenebonát támasztani nem mérészelhet. Példás büntetést vetettem már is némely hívtelen emberekre kik vétkes híreket terjesztettek, hogy félelmet és aggodást szerezzenek, azzal vádolván minket, hogy azoknak bosszújának, kik titeket elnyomva tartottak, és a' kiktől mi megszabadítottunk benneteket, újra áldozatul akarunk titeket kiadni. Algier september' 7-kén 1850. Az Afrikai tábor' Fő-Vezére.

Clauzel Gróf.—

HIRDETÉS

A' Déésaknai kir. Só Tiztség Contrallorja Geisler János M. Portuga hasonló Contrallori Hivatalbavaló által tétetésével, a' Déésaknai kir. Só Tiztség Contrallori Statioja ürességben jött.